

РІЗНЕ

*Кулачинський Микола Миколайович, кандидат політичних наук,
доцент, Одеський Національний медичний університет*
**«БИТВА ТИТАНІВ» НА ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ПЕРЕГОНАХ 2010 РОКУ
З ПОЗИЦІЇ БРИТАНСЬКОЇ ПРЕСИ**

Чимала кількість журналістів провідних британських видань одностайно заявляла, що президентські вибори в Україні у 2010 році були карколомним моментом у новітній історії України, який є не прогресом, а поворотом назад політичного розвитку країни, який тягне українську державу у минуле Радянського Союзу і не є стрибком у майбутнє до члена Євросоюзу, з динамічним економічним розвитком та набором європейських цінностей.

Напередодні другого туру виборів відомий журналіст А. Осборн писав про те, що їх результати відкривають нову сторінку української історії, яка обіцяє поєднати країну, яка розділена між україномовним заходом та російськомовним сходом [1]. Водночас в тому самому матеріалі член політичного оточення одного з кандидатів – Ю. Тимошенко – Г. Немиря попереджав, що перемога їх опонента буде великою бідою для України, а газОВО-транзитна держава Україна буде щільно затиснутою між Росією та ЄС. На думку п. Немирі, В. Янукович не сприймає принципи демократії [1]. В іншому інтерв'ю тій самій британській газеті Г. Немиря назвав майбутнього переможця «динозавром», а його команду – «парком Юрського періоду». «Якщо він виграє, то ми будемо перебувати у сірій зоні між Росією та ЄС. Він, звичайно, не зможе повернути час назад, однак він може значно загальмувати цей час» [2].

Польський журналіст Кріс Котарський, явно симпатизуючи Ю. Тимошенко і розмірковуючи над перемогою В. Януковича, покладав провину за цю перемогу на європейський, зокрема польський політикум. На його думку, більшість європейців несе відповідальність за слабку увагу до п'яти років незавершених реформ в Україні, повільний прогрес економічних зв'язків з ЄС та заморожену пропозицію про членство України в НАТО. Європейські політичні провідні кола мали подвійне ставлення до долі України та її громадян. Хоча поза сумнівом європейські політики вказували на небезпечні синдроми у вигляді газової кризи у відносинах України та Росії 2009 року. Польща була неготовою підтримувати європейську дискусію в Україні [3]. Вона вибудовувала свої стосунки з В. Ющенком, але ніколи не поглиблювала зв'язки з В. Януковичем та Ю. Тимошенко.

Рафа Земкевич – польський аналітик газети «Річ Посполита» – заявляв, що й праві, й ліві лідери Польщі – Лех Качинський та Олександр Квасневський – бачили в Україні те, що хотіли бачити замість реальності. Польща пробачала В. Ющенку все те, що він робив, оскільки бачила в ньому проєвропейського політика. Для багатьох польських політиків він залишався єдиним партнером, що матеріалізував відносини з Україною. Якщо українська сторона захоче, щоб

ми підтримували її у євроатлантичних прагненнях, то ми будемо це робити. Однак що ми можемо їй (Україні) запропонувати, якщо вона захоче щось інше? [3].

З оглядів британської преси складалось враження, що В. Янукович та його політична партія (Партія Регіонів) були навіть не проросійськими, а прорадянськими політичними силами, які тягнуть Україну назад у далеке радянське минуле з загостреною політичною кризою між Західною та Східною Україною, яка назавжди розколеться на дві половини, якщо Янукович та його команда будуть проводити прокремлівський курс в країні. І сьогодні, після «Революції Гідності», така думка домінує в українських мас-медіа. Отже, усі ці політичні гасла, що Україна буде згортати демократичний курс реформ і перетвориться або на тоталітарну, або на авторитарну (ймовірніше) державу з жорсткою партійно-адміністративною вертикаллю, підконтрольними ЗМІ та політичним переслідуванням опозиції лунали ще у далекому 2010 році. Тому спробуємо надати англомовній інформації тих політичних подій своє тлумачення.

В одному з чергових випусків «Телеграфа» писалося, що В. Янукович ще до 2010 року був списаним як «політичний труп» та «кремлівський лакей», а «нині» (у 2010 році) він близький до перемоги як ніколи. Його часто порівнювали у Великобританії з радянським лідером Л. Брежневим. Його перемога перебудує геополітичну мапу Європи, проштовхуючи Україну після Помаранчевої революції знову до московської орбіти впливу [4].

На нашу думку, було великою помилкою з точки зору європейських політиків робити політичну ставку виключно на начебто проєвропейського лідера Ю. Тимошенко. Треба віддати належне політичній майстерності цього українського лідера, якому на певний час вдавалося переконувати європейський істеблїшмент, вдало імітувати кроки з реформування країни, підвищення соціальних стандартів, ведення жорсткої боротьби з корупцією, реформування прокуратури, судової системи. Така імітаційна діяльність продовжується й нині, однак європейські та американські політики почали потроху її помічати.

Ніхто так й не відмовився від методів олігархічного кулуарного керування країною, з незрозумілою судовою системою, яка виносить судовий вирок хабарникам та зрадникам країни, а потім відпускає їх й, більше того, дозволяє їм тікати з країни зі своїми фінансовими статками та рухомим майном, і це при тому, що «головного злодія країни» та його команду, за словами того ж Г. Немирі, «парк Юрського періоду», усунуто назавжди і ми, український народ, маємо як діти стрибнути до материнських обіймів «Старої Європи». Сучасні керманічі держави, які пройшли Євромайдан, АТО, люстрацію тощо, є проєвропейськими політичними особами, які на прес-конференціях розмовляють більше англійською, ніж українською чи російською мовами, але керують країною методами В. Януковича. Отже, сподіваємося, що колись цим клептократичним методам керування країною буде покладено край і країною будуть керувати молоді професійні управлінці, однак, слід не погодитися й з

тим, що політичний, а тим паче управлінський, досвід не дається відразу, а напрацьовується роками через копітку й наполегливу працю.

Список використаних джерел

1. Andrew Osborn. Ukraine election: Viktor Yanukovich claims victory [Електронний ресурс] // The Telegraph 07 Feb 2010. – Режим доступу : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/ukraine/7184349/Ukraine-election-Viktor-Yanukovich-claims-victory.html>.
2. Hryhoriy Nemyria. Real democracy has taken root in Ukraine [Електронний ресурс] // The Telegraph 05 Feb 2010. – Режим доступу : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/ukraine/7166883/Real-democracy-has-taken-root-in-Ukraine.html>.
3. Kris Kotarski. Will Ukraine turn towards Europe? [Електронний ресурс] // The Telegraph Thursday 4 February 2010. – Режим доступу : <http://www.theguardian.com/commentisfree/2010/feb/04/ukraine-presidential-elections-poland>.
4. Ukraine's Viktor Yanukovich vows closer links with Moscow – interview [Електронний ресурс] // The Telegraph 07 Feb 2010. – Режим доступу : <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/ukraine/7173899/Ukraine-s-Viktor-Yanukovich-vows-closer-links-with-Moscow-interview.html>.